

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

23 בינואר 2017

679

כ"ה בטבת התשע"ז

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטוריזן) (מס' 29) (פטור מארנונה לבית כנסת בתוך בית מדרש), התשע"ז-2017	74
הצעת חוק הצבעה באמצעות תעודה צבאית אישית (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017	75

הצעת חוק לתיקון פקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטורין) (מס' 29) (פטור מארנונה לבית כנסת בתוך בית מדרש), התשע"ז-2017*

1. תיקון סעיף 5ג בפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטורין), 1938, בסעיף 5ג(א1), במקום הסיפה החל במילים "התורה, ושאין בו" יבוא "התורה; במבנה שייעודו העיקרי לימוד תורה והוא משמש ללימוד תורה, יראו כבית כנסת רק את החלק במבנה האמור המיועד ומשמש לקיום תפילה באופן קבוע וסדיר נוסף על ייעודו ושימושיו ללימוד תורה, והכול בלבד שאין בהם פעילות עסקית".

ד ב ר י ה ס ב ר

התפילה מתכנסים בו התלמידים ומתפללים (עמ"נ י"ם) 11-12-47425 ושיבת החיים והשלום נ' מנהל הארנונה בעיריית ירושלים, ניתן ביום ט' בניסן התשע"ב (1 באפריל 2012).

לפיכך, בהצעת חוק זו מוצע לקבוע כי במבנה שייעודו העיקרי לימוד תורה והוא משמש ללימוד תורה יראו כבית כנסת רק את החלק במבנה המיועד ומשמש לקיום תפילה באופן קבוע וסדיר נוסף על ייעודו ושימושיו ללימוד תורה, ובלבד שאין בו פעילות עסקית. כלומר, הפטור יינתן לגבי שטח האולם המרכזי שבו יש ארון קודש קבוע המשמש, נוסף על לימוד תורה באותו אולם, גם כבית כנסת שבו מתפללים לומדי התורה מדי יום באופן שוטף וקבוע.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת הכספים של הכנסת בשאלה אם יש לבצע תיקון מקביל גם לגבי בתי תפילה של דתות אחרות.

עלות תקציבית

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא בין 18 מיליון שקלים חדשים ל-24 מיליון שקלים חדשים לשנה.

הצעת החוק היא הצעת חוק תקציבית, כהגדרתה בסעיף 3ג לחוק יסוד: משק המדינה.

סעיף 5ג(ה) לפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטורין), 1938 (להלן - הפקודה), קובע רשימת נכסים הפטורים מארנונה כללית או מאגרה. בפסקה (1) של הסעיף האמור נקבע פטור מארנונה כללית או מאגרה לשטח נכס המשמש "כנסיה, מסגד או בית תפילה אחר, לרבות מבנה או חלק ממבנה שייעודו העיקרי הוא קיום תפילה, והשימושים הנוספים בו, אם ישנם, הם ללימודי אותה דת או לצרכים הנובעים מקיום התפילה ומלימודי הדת כאמור, ושאין בו פעילות עסקית".

בעקבות שאלה שהתעוררה בדבר תחולת הפטור האמור על בתי כנסת שמתקיימים בהם גם שיעורי תורה או פעילויות של תרבות תורנית, נוספה לסעיף 5ג(ה) לפקודה, בחוק לתיקון פקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטורין) (מס' 17), התש"ע-2010 (ס"ח התש"ע, עמ' 450), פסקה (א1), שנועדה להבהיר את המצב המשפטי ולקבוע שפטור כאמור יחול על "בית כנסת, לרבות מבנה או חלק ממבנה שייעודו העיקרי הוא קיום תפילה, והשימושים הנוספים בו, ככל שישנם, הם ללימוד תורה או לצרכים הנובעים מקיום התפילה ומלימוד התורה, ושאין בו פעילות עסקית".

לאחרונה פסק בית המשפט כי אם ייעודו העיקרי של הנכס הוא בית מדרש (ולא בית כנסת) לא יחול הפטור האמור, אף אם בנכס נמצא גם ארון קודש ובעת

יוזמים: חברי הכנסת יואב בן צור, מנחם אליעזר מוזס

* הצעת חוק מס' 863/20/פ (מספר פנימי: 563626); הועברה לוועדה ביום ט' בסיוון התשע"ו (15 ביוני 2016).
1 ע"ר 1938, תוס' 1, עמ' (ע) 27, 31; ס"ח התשע"ז, עמ' 228.

הצעת חוק הצבעה באמצעות תעודה צבאית אישית (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017*

1. בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969¹, בסעיף 74(ב), אחרי פסקה (4) יבוא:
תיקון חוק הבחירות לכנסת (5) תעודה צבאית בתוקף; לעניין סעיף זה, "תעודה צבאית" - התעודה הצבאית האישית שהונפקה לחייל בשירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון או בשירות קבע של צבא הגנה לישראל, על ידי צבא הגנה לישראל, הכוללת תמונה, שם ומספר זהות, שיקבע יושב ראש הוועדה המרכזית בהוראות, לפי הצעת ראש המטה הכללי.²
2. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965² (להלן - חוק הרשויות המקומיות) -
(1) בסעיף 1, בהגדרה "חוק הבחירות לכנסת", המילים "ולראש הממשלה" - יימחקו;
(2) בסעיף 60(ב), בסופו יבוא "או תעודה צבאית כהגדרתה בסעיף 74(ב) (5) לחוק הבחירות לכנסת";
(3) בסעיף 81(א), במקום "בתעודה הצבאית האישית שלו הנושאת את תמונתו" יבוא "בתעודת החייל שלו".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 סעיף 60(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן - חוק הרשויות המקומיות), קובע את אמצעי הזיהוי להצבעה בבחירות לעיריות ולמועצות המקומיות שאינן מועצות אזוריות, והם: תעודת זהות תקפה, דרכון ישראלי תקף או רישיון נהיגה תקף כמפורט בסעיף האמור. מוצע להוסיף לאמצעי הזיהוי האמורים גם תעודה צבאית כהגדרתה בתיקון המוצע לסעיף 74(ב) לחוק הבחירות, כנוסחו בסעיף 1 להצעת חוק זו, כך שחייילים בשירות סדיר יוכלו להצביע באמצעות תעודה זו גם בבחירות לרשויות כאמור (פסקה (2)).

עוד מוצעים שני תיקונים טכניים באופיים: מוצע לתקן את ההפניה לחוק הבחירות בסעיף 1 לחוק הרשויות המקומיות, שאינה מעודכנת (פסקה (1)); כמו כן, מוצע לתקן את נוסחו של סעיף 81 לחוק הרשויות המקומיות, שעוסק בהצבעה של חיילים בקלפי מיוחדת. התיקון המוצע לחוק הרשויות המקומיות נועד למנוע בלבול עם התיקון המוצע כעת, שלפיו תוגדר "תעודה צבאית" לפי סעיף 74(ב) לחוק הבחירות כתעודה שמצויה רק בידיו של חייל בשירות חובה או בשירות קבע ולא בידיו של חייל מילואים, ולהבהיר כי חייל מילואים יהיה רשאי להמשיך להצביע באמצעות תעודת חייל המילואים שלו בהצבעה בקלפי מיוחדת לחיילים לפי סעיף 81 לחוק הרשויות המקומיות. יובהר כי אין בתיקון המוצע כדי לבטל את הדרשה הקיימת היום בסעיף, שלפיה על תעודת החייל לשאת את תמונתו, דבר הנחוץ לשם זיהויו על ידי ועדת הקלפי (פסקה (3)).

הצעת החוק המתפרסמת בזה כוללת תיקונים לכמה חוקים, שנועדו לאפשר לחיילים בשירות חובה או בשירות קבע (להלן - שירות סדיר) להודות באמצעות התעודה הצבאית האישית שלהם בעת שהם מצביעים בבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות בקלפיות שאינן קלפיות מיוחדות לחיילים (להלן - קלפיות רגילות).

סעיף 1 סעיף 74 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן - חוק הבחירות), קובע את אמצעי הזיהוי שבהם אפשר להשתמש בהצבעה בבחירות לכנסת בקלפיות הרגילות, והם: תעודת זהות, דרכון ישראלי תקף, רישיון נהיגה תקף ותעודת חבר הכנסת, כמפורט באותו סעיף.

חיילים המשרתים בשירות סדיר נוהגים לעתים לשאת רק את התעודה הצבאית שברשותם ואינם נושאים תעודה מזהה נוספת. הדבר עלול למנוע מחייל להצביע אם לא יהיה ברשותו אמצעי זיהוי מתאים.

לפיכך, מוצע לקבוע כי חייל בשירות סדיר יוכל להצביע בבחירות לכנסת בקלפיות הרגילות באמצעות תעודה צבאית בתוקף. מוצע להסמיך את יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (להלן - הוועדה המרכזית) לקבוע בהוראות, לפי הצעת ראש המטה הכללי, את התעודות שייכללו בהגדרה זו, ובלבד שמדובר בתעודות שהונפקו לחיילים על ידי צבא הגנה לישראל, הכוללות את תמונתו של נושא התעודה, שמו ומספר זהותו.

¹ הצעת חוק מס' 2413/20/פ (מספר פנימי: 571101); הועברה לוועדה ביום 1 בתמוז התשע"ז (13 ביולי 2016).

² ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התשע"ה, עמ' 107.

² ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התשע"ה, עמ' 813.

3. תיקון חוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות) בהתאם למקומיות (מועצות אזוריות) 1958-ח⁴, בהתאם למקומיות (מועצות אזוריות) 60(ב) לחוק הרשויות המקומיות, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, בתוך תשעים ימים מיום תחילתו של חוק זה.
4. תיקון חוק המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958⁴, בהתאם למקומיות (מועצות אזוריות) 60(ב) לחוק הרשויות המקומיות, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, בתוך תשעים ימים מיום תחילתו של חוק זה.
5. תחילתו של חוק זה תשעים ימים מיום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 3** חוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994 (להלן - חוק המועצות האזוריות), קובע הוראות לעניין מועדי הצבעה במועצות אזוריות, ובהן הוראות לעניין הצבעה של חיילים שנקבע לגביהם הסדר הצבעה מיוחד. מאחר שהבחירות למועצות האזוריות מוסדרות בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, ולא בחקיקה ראשית, נקבעו בחוק המועצות האזוריות הוראות לעניין תחולתו של הצו על הצבעת חיילים. סעיף 4(ב) לחוק האמור קובע כי חייל המצביע בקלפי מיוחדת לחיילים בבחירות למועצות האזוריות יהיה רשאי לזהות עצמו בתעודה הצבאית האישית שלו הנושאת את תמונתו. בדומה לאמור לעיל, התיקון המוצע לסעיף זה הוא תיקון נוסח שתכליתו להבהיר כי חייל בשירות מילואים יהיה רשאי להמשיך להצביע באמצעות תעודת חייל המילואים שלו בהצבעה בקלפי מיוחדת לחיילים לפי סעיף 4(ב) לחוק המועצות האזוריות.
- סעיף 4** חוק הרשויות המקומיות, שמוצע לתקן אותו בסעיף 2 להצעת החוק, חל רק על עיריות
- ומועצות מקומיות שאינן מועצות אזוריות. אשר למועצות אזוריות חל צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, שנקבעו בו בין היתר הוראות לעניין בחירות למועצה ולוועד המקומי. מאחר שמדובר בצו שניתן על ידי שר הפנים, שאינו מתוקן ישירות בחקיקה של הכנסת, וכדי להבטיח שחיילים בשירות סדיר יוכלו להצביע באמצעות תעודה צבאית גם בבחירות במועצות האזוריות, מוצע להוסיף הוראה שמורה לשר הפנים לתקן את הצו האמור בתוך תשעים ימים מיום תחילתו של החוק.
- סעיף 5** מוצע לקבוע כי ההסדר המוצע ייכנס לתוקפו בתוך תשעים ימים מיום פרסומו של החוק, כדי להיערך ליישום ההסדר, ובין היתר לאפשר לראש המטה הכללי וליושב ראש ועדת הבחירות לקבוע את ההוראות שכוללות את רשימת התעודות הצבאיות שיהיה אפשר להצביע באמצעותן וכן לאפשר עריכת התאמות באמצעי ההדרכה למזכירי ועדות הקלפי ובהסברה לציבור שעורכים ועדת הבחירות ומשרד הפנים.

יוזמים: חברי הכנסת בצלאל סמוטריץ', יואב קיש, רועי פולקמן, יוסי יונה, ענת ברקו, מנואל טרכטנברג, אלעזר שטרן, אורן אסף חזן, קסניה סבטלובה, איתן ברושי, אלי כהן, מאיר כהן, נחמן שי, מכלוף מיקי זוהר, מרב מייבאלי, איציק שמולי, אלי אלאלוף, אברהם דיכטר, רוברט אילטוב, עודד פורר, חמד עמאר, טלי פלוסקוב, יפעת שאשא ביטון, שרון השכל, יואב בן צור, יעקב מרגי, אורלי לוי אבקסיס, אילן גילאון, מירב בן ארי, אברהם נגוסה, דוד ביטן, יעקב פרי, חיים ילין, יאיר לפיד, מיקי לוי, שולי מועלם-רפאלי, מרדכי יוגב, איילת נחמיאס ורביץ, איתן כבל, מיכל רוזין, אראל מרגלית, מיקי רוזנטל, יואל רזבוזוב, עליזה לביא, עפר שלח

³ ס"ח התשנ"ד, עמ' 248; התשע"ב, עמ' 166.

⁴ ק"ת התשי"ח, עמ' 1259.